

ÎNCHEIERE

29 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de compania „Osaühing Enimex” împotriva companiei „AERO Claims LLC”, companiei „Al Amyal Aviation Services” (FZE), executorului judecătoresc Nelea Sărătură, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” cu privire la anularea și ridicarea sechestrului aplicat asupra bunului,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de compania „Osaühing Enimex” și menținută hotărârea din 21 mai 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 04 august 2017, compania „Osaühing Enimex” a depus cerere de chemare în judecată împotriva companiei „AERO Claims LLC”, companiei „Al Amyal Aviation Services” (FZE), executorului judecătoresc Nelea Sărătură, intervenient accesoriu ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești” cu privire la anularea și ridicarea sechestrului aplicat asupra bunului.

În motivarea acțiunii compania „Osaühing Enimex” a indicat că, de către executorul judecătoresc Nelea Sărătură prin procesul-verbal nr.XXXXXX din 11 aprilie 2017 a aplicat sechestrul asupra aeronavei XXXXXX, nr. de serie XXXXXX, nr. de înregistrare XXXXXX.

La momentul aplicării sechestrului, executorul judecătoresc cunoștea cu certitudine că aeronava nominalizată nu aparține companiei „AERO Claims LLC”, dar companiei „AS ENIMEX LTD”. Informația respectivă era înscrisă în Registrul aerian al Republicii Moldova, acces la care a avut și executorul judecătoresc.

Potrivit extrasului din Registrul persoanelor juridice, la înscrisa nr.7, capitolul „Statutul legal” – *Aktsiaselts* (abreviat AS) Enimex a fost transformată în companie

privată cu răspundere limitată cu denumirea Osaühing (abreviată OU) Enimex în baza deciziei asociațiilor din 07 martie 2011.

Astfel, compania „AS ENIMEX LTD” a fost reorganizată din societate pe acțiuni în companie privată cu răspundere limitată, respectiv „Osaühing Enimex”, fiind succesor în drepturi a companiei „AS ENIMEX LTD”. Prin urmare, aeronava XXXXX, nr. de serie XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, aparține cu drept de proprietate companiei „Osaühing Enimex”.

Reclamanta a reținut că, aeronava în litigiu se află pe teritoriul ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești”, iar de la reprezentanții aeroportului a cunoscut că asupra avionului a fost aplicat sechestru de către executorul judecătoresc Nelea Sărătură.

Consideră că, executorul judecătoresc nu era în drept să aplice sechestru asupra aeronavei, care aparține unei persoane terțe, și care nu are nicio calitate procesuală în procedura de executare. La caz, este evidentă depășirea atribuțiilor de serviciu și o încălcare gravă a dreptului de proprietate garantat de art.316 din Codul civil și art.1 al Protocolului adițional al CEDO.

Totodată, reclamanta a menționat că, dreptul său de proprietate asupra aeronavei XXXXX, nr. de serie XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, se confirmă prin Certificatul de înmatriculare nr.XXXXX din 31 ianuarie 2006 eliberat de Administrația de Stat a Aviației Civile din Republica Moldova.

În viziunea reclamantei, executorul judecătoresc Nelea Sărătură în mod abuziv a atentat la dreptul său de proprietate asupra aeronavei XXXXX, nr. de serie XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, prin aplicarea sechestrului prin procesul-verbal nr.XXXXX din 11 aprilie 2017, care nu este parte la procedura de executare.

În contextul enunțat, compania „Osaühing Enimex” a solicitat admiterea acțiunii, anularea și ridicarea sechestrului aplicat asupra aeronavei XXXXX, nr. de serie XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, de către executorul judecătoresc Nelea Sărătură prin procesul-verbal de sechestru nr.XXXXX din 11 aprilie 2017.

Prin hotărârea din 21 mai 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de compania „Osaühing Enimex” (f.d.47, 64, vol.II).

La 11 iunie 2018, compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii a primei instanțe, iar la 06 august 2018 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 21 mai 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii în sensul formulat, precum și încasarea cheltuielilor de judecată din contul intimațiilor (f.d. 59, 79, vol.II).

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion și menținută hotărârea din 21 mai 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central (f.d.20-31, vol.III).

La 16 iulie 2019, compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți (f.d.39-46, vol.III).

Prin decizia din 27 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion,

s-a casat integral decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată (f.d.94-102, vol.III).

Prin decizia din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion și menținută hotărârea din 21 mai 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central (f.d.210-217, vol.III).

La 01 aprilie 2021, compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți (f.d.2-9, vol.IV).

Prin decizia din 08 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, s-a casat integral decizia din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată (f.d.63-71, vol.IV).

Prin decizia din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion și menținută hotărârea din 21 mai 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central (f.d.154-169, vol.IV).

Instanța de apel a considerat întemeiată și legală hotărârea primei instanțe, motivând decizia prin faptul că, la 26 august 2014, Curtea Arbitrală Comercială Internațională pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Federației Ruse, (în dosarul nr.237/2013, intentat la cererea companiei „Al Amyal Aviation Service” (FZE) – actualmente ADIS (FZE) împotriva companiei „Aero Claims LLC” privind încasarea prejudiciului în urma rezilierii contractului de vânzare-cumpărare a aeronavei XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, nr. de serie XXXXX), a pronunțat hotărâre, prin care a dispus încasarea din contul companiei „Aero Claims LLC” în beneficiul companiei „Al Amyal Aviation Service” (FZE) – actualmente ADIS (FZE) sumei de 683410 dolari SUA, ca urmare a desfacerii contractului de vânzare-cumpărare a aeronavei XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, nr. de serie XXXXX.

În motivarea Hotărârii arbitrale, instanța internațională a menționat faptul că, avionul aparține companiei „Aero Claims LLC” cu drept de proprietate din anul 2008, când a fost procurat în baza contractului de vânzare-cumpărare de la CA „ENIMEX”.

S-a reținut că, reprezentantul companiei „Aero Claims LLC” a prezentat completului de arbitraj și companiei „Al Amyal Aviation Service” (FZE) – actualmente ADIS (FZE), copiile contractului de vânzare-cumpărare a aeronavei încheiate între CA „ENIMEX” și „Aero Claims LLC”; Actului de transmitere a dreptului de proprietate și Actului de transmitere-primire a avionului (toate actele sunt datate cu 12 mai 2008), întocmite în limba engleză.

Instanța de arbitraj a constatat că, actele prezentate de „Aero Claims LLC”, ce atestă proprietarul avionului, corespund legislației Estoniei, aplicabil contractului de vânzare-cumpărare a aeronavei din 12 mai 2008. Contractul respectiv a fost încheiat între CA „ENIMEX” și „Aero Claims LLC”, semnat de reprezentanții împuterniciți ai acestora și executat de părți în volum deplin, iar avionul este înregistrat în Registrul aerian al Republicii Moldova din 31 ianuarie 2006, adică cu mult înainte de încheierea

tranzacției. După trecerea dreptului de proprietate asupra aeronavei către „Aero Claims LLC”, la înțelegerea CA „ENIMEX” și „Aero Claims LLC”, reînregistrarea proprietarului în Registru nu s-a efectuat pentru a evita dificultățile posibile ce pot apărea la efectuarea reparației aeronavei și în relațiile cu organele vamale ale Ucrainei.

Astfel, instanța de arbitraj a constatat faptul că aeronava din litigiu din 12 mai 2008 se află în proprietatea „Aero Claims LLC”, achiziționată de la CA „ENIMEX”.

Instanța de apel a remarcat că, în prezentul litigiu compania „Osäuhing Enimex” pretinde că ea este proprietarul real al aeronavei, făcând referire la Certificatul de înmatriculare nr.XXXXXX din 31 ianuarie 2006, eliberat de Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova.

Cu trimitere la prevederile punctului 0125 din Reglementările Aeronautice Civile RAC-47, instanța de apel a reținut că, înmatricularea aeronavelor civile, la data înmatriculării, Autoritatea Aeronautică Civilă înscrie în Registrul Aerian informații despre proprietarul aeronavei și adresa acestuia, dar nu probează autenticitatea acestui drept.

În acest context, instanța de apel a remarcat că, înscrierea AS ”Enimex” Ltd ca proprietar al aeronavei XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, nr. de serie XXXXX, în Registrul Aerian al Republicii Moldova, nu confirmă dreptul de proprietate a acestei companii asupra acestui bun.

Pe lângă acestea, întru evitarea unei interpretări eronate a Certificatului de înregistrare a aeronavei, legislatorul a adoptat Codul aerian al Republicii Moldova (publicat la 23.03.2018, în vigoare din 23.03.2019), unde la art.19 alin.(7) cert a stipulat că înmatricularea unei aeronave în Registrul aerian al Republicii Moldova și certificatul de înmatriculare, nu constituie dovada deținerii legale sau a proprietății asupra aeronavei în nicio acțiune juridică în care deținerea sau proprietatea aeronavei respective este în litigiu.

Pentru a elucida pe deplin situația de fapt, Curtea de Apel Bălți a solicitat informații de la Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova privitor la starea de fapt a înregistrării la ziua de azi a aeronavei, iar prin răspunsul primit, s-a constatat că la data de 29.11.2017, aeronava în litigiu a fost radiată din Registrul aerian al Republicii Moldova la inițiativa AAC, în conformitate cu cerințele RAC-47 0145 (1) (h) – lipsa certificatului de navigabilitate pentru o perioadă mai mare de 3 luni consecutive, cu excepția cazului în care aeronava este în proces de reparație și se află la producător sau la o întreprindere autorizată sau acceptată de către AAC, dacă perioada de reparație nu depășește 2 ani consecutivi.

În aceste împrejurări, instanța de apel a conchis că, aeronava XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, nr. de serie XXXXX, nu aparține cu drept de proprietate companiei „Osäuhing Enimex”, or, aceasta a înstrăinat aeronava încă la data de 12 mai 2008 companiei „Aero Claims LLC”, fapt constatat prin hotărârea irevocabilă a instanței de arbitraj, precum și prin contractul de vânzare-cumpărare a aeronavei, actelor de primire-predare. Faptul că până la data de 29.11.2017 în Certificatul de înmatriculare nr.XXXXXX, era indicat la rubrica ”proprietar” AS ”Enimex” Ltd, nu certifică dreptul real de proprietate a acestei companii asupra avionului.

Instanța de apel a subliniat că, schimbarea datelor despre proprietarul aeronavei în Registrul aerian al RM nu este o procedură obligatorie și depinde de voința noului proprietar, în cazul dat a companiei „AERO Claims LLC”.

Mai mult ca atât, faptul că proprietar al aeronavei este anume „Aero Claims LLC”, care are calitatea de debitor față de „Al Amyal Aviation Service” (FZE) – actualmente ADIS (FZE), în temeiul hotărârii arbitrale străine, rezultă și din încheierea irevocabilă din 08 septembrie 2016 a Judecătorei Florești, menținută prin decizia din 31 ianuarie 2017 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a stabilit că proprietar al aeronavei în litigiu este „Aero Claims LLC”. Or, potrivit art.123 alin.(2) din Codul de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior într-o instanță de drept comun sau instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Instanța de apel a notat că, reprezentatul reclamantului, în cadrul examinării cauzei în apel, a prezentat un Acord de vânzare a aeronavei, datat cu 09 septembrie 2014, încheiat între „Aero Claims LLC”, în calitate de vânzător și Compania „Osäuhing Enimex”, în calitate de cumpărător a aeronavei XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, nr. de serie XXXXX, precum și Actul de acceptare a aeronavei la baza vânzătorului, invocând că aceste acte juridice servesc temei de a considera că Compania „Osäuhing Enimex” este proprietarul aeronavei.

Dacă inițial reclamantul a declarat că, este proprietar în temeiul Certificatului nr.XXXXX din 31.01.2006, totuși în instanța de apel acesta a prezentat o probă nouă, contractul de vânzare-cumpărare din 09.09.2014. Iar, instanța de apel a reținut că, contractul respectiv a fost încheiat când aeronava se afla deja sub sechestru, fapt cunoscut și de către „Aero Claims LLC”.

Or, potrivit art.115 alin.(9) din Codul executare, contractul de înstrăinare a bunului încheiat după introducerea interdicției de înstrăinare a bunului sau după întocmirea procesului-verbal de sechestru, este nul.

Mai mult, prin încheierea din 29 ianuarie 2014 a Judecătorei Florești, emisă în cauza civilă, intentată la acțiunea Al Amyal Aviation Service” (FZE) – actualmente ADIS (FZE) împotriva „Aero Claims LLC” privind executarea obligației contractuale, și anume de a pune la dispoziția reclamantului aeronava XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, nr. de serie XXXXX, în vederea executării contractului de vânzare-cumpărare, a fost aplicat sechestrul pe aeronavă, care staționa pe Aeroportul Internațional Mărculești, Republica Moldova. În acest sens, a fost eliberat imediat titlul executoriu în executarea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, stabilite prin încheierea din 29 ianuarie 2014. Iar, la 12.02.2014 executorul judecătoresc Nelea Sărătură a întocmit procesul-verbal de sechestru pe aeronavă. Prin decizia din 14 aprilie 2014 a Curții de Apel Bălți s-a respins recursul depus de „Aero Claims LLC” împotriva încheierii din 29 ianuarie 2014 a Judecătorei Florești, fiind, astfel, menținute măsurile de asigurare a acțiunii – sechestrul pe aeronavă.

Afară de aceasta, la 14 august 2014, Judecătoria Florești prin încheiere a dispus scoaterea de pe rol a cererii Al Amyal Aviation Service” (FZE) – actualmente ADIS (FZE) împotriva „Aero Claims LLC” privind executarea obligației contractuale, anulând

și măsura de asigurare – sechestrul, iar prin decizia din 16 decembrie 2014 a Curții de Apel Bălți s-a respins recursul declarat de Al Amyal Aviation Service” (FZE) – actualmente ADIS (FZE) împotriva încheierii din 14 august 2014 a Judecătoria Florești.

Pe final, instanța de apel a concluzionat că, *începând cu 29 ianuarie 2014 - până la 16 decembrie 2014*, avionul XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, nr. de serie XXXXX, s-a afla sub sechestrul și interdicției, iar orice tranzacție de vânzare a aeronavei, în virtutea legii, se consideră nulă.

Date fiind cele constatate, Curtea de Apel Bălți a rezumat că, Acordul de vânzare a aeronavei din 09 septembrie 2014, încheiat între „Aero Claims LLC”, în calitate de vânzător și Compania „Osäuhing Enimex”, în calitate de cumpărător a aeronavei XXXXX, nr. de înregistrare XXXXX, nr. de serie XXXXX, precum și Actul de acceptare a aeronavei, sunt lovite de nulitate și nu au fost acceptate ca probe legale de către instanța de apel, care ar dovedi dreptul de proprietate a Companiei „Osäuhing Enimex” asupra aeronavei în litigiu.

La 15 februarie 2023, compania „Osäuhing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion a declarat recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii sale în sensul formulat.

În susținerea recursului, compania „Osäuhing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, cu trimitere la art.432 (2) lit.a) și b) din Codul de procedură civilă, a invocat că instanța de apel a apreciat superficial probele din dosar, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special a ignorat prevederile pct.1.1, subpct.1.1.6 din Reglementările Aeronautice Civile RAC-47 „Înmatricularea aeronavelor civile” emisă de Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova, care statuează că, Registrul aerian al Republicii Moldova va cuprinde în mod obligatoriu informații corespunzătoare despre aeronavă la data înmatriculării - proprietarul aeronavei și adresa acestuia. La fel, au fost omise prevederile pct.0050 din Reglementările Aeronautice Civile RAC-47, care reglementează că: 1) solicitantul trebuie să depună către A.A.C., pentru aeronava civilă în cauză, cererea de înmatriculare însoțită de următoarele documente: (a) documente ce confirmă dreptul de proprietate asupra aeronavei.

Recurenta a reținut că, la înregistrarea aeronavei a prezentat tot setul de acte ce atestă dreptul său de proprietate asupra acesteia.

De asemenea, la materialele dosarului s-au anexat copiile contractului de vânzare-cumpărare a aeronavei, Actul de acceptare a aeronavei de la vânzător din 09 septembrie 2014, autentificate de un notar autorizat din Estonia la 24-25 ianuarie 2019, încheiat între compania „AERO Claims LLC” și compania „Osäuhing Enimex”, care confirmă trecerea dreptului de proprietate asupra aeronavei după recurent.

Consideră eronate concluziile instanței de apel, bazate pe răspunsul nr.1668 din 20 august 2015 a Autorității Aeronautice Civile a RM precum că, înscrierea din Registrul aerian al RM a informațiilor despre proprietarul aeronavei și adresei acestui, nu probează autenticitatea dreptului de proprietate, precum și că, înscrierea AS Enimex LTD ca proprietar al aeronavei în litigiu nu confirmă dreptul său de proprietate asupra

acestui bun, deoarece contravin prevederilor pct.0125 din Reglementările Aeronautice Civile RAC-47.

Mai mult ca atât, dreptul său de proprietate asupra aeronavei în litigiu se probează prin Certificatul de înmatriculare nr.XXXXX din 31 ianuarie 2006, unde s-a indicat proprietarul bunului.

La fel, sunt eronate concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că, aeronava în litigiu aparține cu drept de proprietate companiei AERO Claims LLC, deoarece în Registrul aerian al RM clar au fost indicate datele referitor la proprietarul avionului.

Consideră lipsită de temei și alegația instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că, contractul de vânzare-cumpărare din 09 septembrie 2014 a aeronavei este lovit de nulitate dat fiind faptul că la situația respectivă aeronava se afla sub sechestru în baza încheierii din 29 ianuarie 2014 a Judecătorei Florești, or, la data încheierii actului juridic menționat prin încheierea din 14 august 2014 a Judecătorei Florești, menținută prin decizia irevocabilă din 16 decembrie 2014 a Curții de Apel Bălți, a fost anulat sechestrul aplicat prin încheierea din 29 ianuarie 2014 (f.d.185, 205-206, vol.II).

De asemenea, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept, care nu erau în vigoare atât la momentul înregistrării aeronavei, cât și nici la momentul depunerii acțiunii în judecată, și anume prevederile art.19 alin.(7) din Codul aerian, adoptat la 23 martie 2018, în vigoare din 23 martie 2019.

Afară de aceasta, din răspunsurile nr.3129 din 17 octombrie 2022 și nr.3067 din 10 octombrie 2022 ale Autorității Aeronautice Civile, rezultă că, în certificatul de înmatriculare nr.XXXXX din 31 ianuarie 2006, proprietar al aeronavei este indicat anume AS „Enimex LTD”, precum și schimbarea proprietarului aeronavei reprezintă un temei obligatoriu de modificarea a datelor din Registrul aerian al RM.

Prin urmare, în cazul în care aeronava aparține cu drept de proprietate companiei AERO Claims LLC, aceasta era obligată să modifice datele din Registrul aerian al RM prin înaintarea unei cereri în acest sens, fapt care nu a fost realizat de către intimată.

În conformitate cu art.434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia la 24 noiembrie 2022, în ședință publică.

Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului companiei „Osäuhing Enimex”, avocatul Sîrbu Ion, la 28 decembrie 2022 (f.d.174, 174 verso, vol.IV).

Mai mult ca atât, în cererea de recurs reprezentantul companiei „Osäuhing Enimex”, avocatul Sîrbu Ion, a confirmat faptul că, a recepționat decizia integrală a instanței de apel contestată, la data de 28 decembrie 2022 (f.d.183, vol.IV).

Astfel, recursul din 15 februarie 2023, depus de compania „Osäuhing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, a fost declarat în termenul legal prevăzut la art.434 din Codul de procedură civilă.

La 22 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa companiei „AERO Claims LLC”, companiei „Al Amyal Aviation Services” (FZE), executorului

judecătorească Nelea Sărătura și ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești” copiile recursului declarat de compania „Osühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, recepționate de către ultimii la 29 martie 2023, fapt ce reiese din avizele poștale de recepție anexate la dosar (f.d.245, 274-249 vol.IV), cu toate acestea, însă, intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost declarat la 15 februarie 2023, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (15 februarie 2023), cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în

cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului rezultă că, compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, a invocat temei de admisibilitate a recursului prevederile art.432 alin.(2) lit.a) și b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 15 februarie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

În acest context, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de compania „Osaühing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de compania „Osăhing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de compania „Osăhing Enimex”, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc